



## CENOVNO DOSTOPNE KOMUNIKACIJSKE STORITVE ZA PODJETJA IN POTROŠNIKE

Informacijske in komunikacijske tehnologije ter podatkovne storitve in storitve internetnega dostopa so nadomestile tradicionalne telefonske storitve in so postale osrednji proizvod tako za potrošnike kot za podjetja. Danes je na voljo vedno več avdiovizualnih vsebin na zahtevo, internetna povezljivost 4G in 5G pa bliskovito raste. Zato je EU vzpostavila regulativni okvir za telekomunikacije, ki z vrsto pravil, ki se uporabljajo v vseh državah članicah EU, pokriva fiksne in brezžične telekomunikacije, internet ter storitve radiodifuzije in prenosa.

### PРАВNA PODLAGA

Ker Pogodbi ne določata neposrednih pooblastil na področju elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, je bila pristojnost določena na podlagi več členov Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Glede na kompleksno naravo medijskih izdelkov in storitev, ki jih ni mogoče opredeliti zgolj kot kulturne ali preprosto gospodarske dobrine, so morale biti politike oblikovane na podlagi navedene jurisdikcije. EU lahko sprejme ustrezne ukrepe v okviru sektorskih in horizontalnih politik, kot so: industrijska politika (člen 173 PDEU), politika konkurence (členi 101 do 109 PDEU), trgovinska politika (člena 206 in 207 PDEU), vseevropska omrežja (TEN) (členi 170 do 172 PDEU), raziskave in tehnološki razvoj ter vesolje (členi 179 do 190 PDEU), približevanje zakonodaj za tehnološko usklajevanje ali za uporabo podobnih tehnoloških standardov (člen 114 PDEU), prosti pretok blaga (členi 28, 30, 34 in 35 PDEU), prosto gibanje oseb ter prosti pretok storitev in kapitala (členi 45 do 66 PDEU), izobraževanje, poklicno usposabljanje, mladina in šport (člena 165 in 166 PDEU) ter kultura (člen 167 PDEU).

### CILJI

Evropska digitalna agenda<sup>[1]</sup> je bila na podlagi lizbonske strategije zasnovana kot ena od sedmih vodilnih pobud strategije Evropa 2020, ki jo je sprejela Komisija. Objavljena je bila maja 2010 in v njej je opredeljeno, da mora imeti informacijsko-komunikacijska tehnologija osrednjo omogočitveno vlogo, če želi EU uresničiti svoje ambiciozne cilje za leto 2020. Strategija Evropa 2020 poudarja pomen uvajanja širokopasovnih povezav za zagotavljanje cenovno dostopnih komunikacijskih metod za podjetja in potrošnike. Zato sedanji regulativni okvir za elektronska komunikacijska omrežja in storitve

[1] Enotni digitalni trg – <http://ec.europa.eu/digital-agenda/>



temelji na treh glavnih ciljih: spodbujanju konkurence, izboljševanju delovanja trga in zagotavljanju osnovnih pravic uporabnika. Splošni namen spodbujanja konkurence je, da se potrošnikom EU zagotovi večja izbira cenovno dostopnih, visokokakovostnih in inovativnih storitev. Pravila so preprosta, prožna in tehnološko nevtralna ter dolgoročno vodijo v deregulacijo.

## DOSEŽKI

Sedanji regulativni okvir za telekomunikacije, ki ga sestavlja sveženj direktiv in uredb, je bil sprejet septembra 2016 ter upošteva hiter razvoj sektorja in usklajuje tako pravila za urejanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev ter pravila za ustrezne izvedbene postopke.

- Komisija je v sporočilu z naslovom „Povezljivost za konkurenčen enotni digitalni trg – evropski gigabitni družbi naproti“ z dne 14. septembra 2016 pozvala Parlament, Svet, Evropski ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij, naj preučijo njen predlog o pregledu obstoječih ciljev in zakonodaje na področju elektronskih telekomunikacij;
- [Cene za elektronske komunikacije](#) so nižje<sup>[2]</sup>, saj so bili [za državljane EU na potovanjih znotraj EU ali mednarodnih potovanjih ukinjeni](#) stroški gostovanja za podatke, klice in SMS sporočila. Od junija 2017 so cene za državljane in za obiskovalce nižje zaradi pravil „gostovanje kot doma“ in brezplačnih dostopnih točk Wi-Fi, ki so v okviru sheme WiFi4EU<sup>[3]</sup> na javnih prostorih v vsej Evropi na voljo državljanom in obiskovalcem;
- Boljše varstvo potrošnikov in podjetij se je zagotovilo s sprejetjem zakonodaje o zasebnosti ([Direktiva 2009/136/ES](#)<sup>[4]</sup>) in o varstvu podatkov ([Direktiva 95/46/ES](#)<sup>[5]</sup>), zakonodaja pa je bila še izboljšana z novim regulativnim okvirom za varstvo podatkov ([Uredba \(EU\) 2016/679](#)<sup>[6]</sup> in [Direktiva \(EU\) 2016/680](#)); s krepitvijo mandata Agencije Evropske unije za varnost omrežij in informacij (ENISA)<sup>[7]</sup>; s sprejetjem [Direktive \(EU\) 2016/1148](#) o ukrepih za visoko skupno raven varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Uniji<sup>[8]</sup>; s krepitvijo pravice do zamenjave fiksnega ali mobilnega operaterja v enem delovnem dnevu ob ohranitvi stare telefonske številke, tj. prenosljivost številke ([Direktiva 2009/136/ES](#)) in z vzpostavitvijo enotne evropske številke za klic v sili 112 ([Direktiva 2009/136/ES](#)), telefonske številke za pogrešane otroke 116000, številke za pomoč

---

[2] [UL L 172, 30.6.2012](#), str. 10. Zakonodaja EU je zadnjem desetletju zagotovila približno 30-odstotno znižanje cen telekomunikacijskih storitev.

[3] Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 1316/2013 in Uredbe (EU) št. 283/2014 v zvezi s spodbujanjem internetne povezljivosti v lokalnih skupnostih ([COM\(2016\)0589](#)).

[4] UL L 337, 18.12.2009, str. 11.

[5] UL L 281, 23.11.1995, str. 31.

[6] UL L 119, 4.5.2016, str. 1.

[7] Agencija je bila ustanovljena z Uredbo (ES) št. 460/2004 (UL L 77, 13.3.2004, str. 1); Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. aprila 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropski agenciji za varnost omrežij in informacij (ENISA) (UL C 45, 5.2.2016, str. 102).

[8] UL L 194, 19.7.2016, str. 1.



otrokom 116111 in številke za čustveno podporo 116123 ter z vzpostavitvijo spletne platforme za reševanje sporov med potrošniki in spletnimi trgovci<sup>[9]</sup>;

- Boljši dostop do telekomunikacij je bil zagotovljen z vključevanjem zakonodaje za spodbujanje konkurence z jasnimi in vključujočimi pravili, za zagotavljanje boljše kakovosti, boljših cen ter večjega nabora storitev (Evropski zakonik o elektronskih komunikacijah); z vlaganjem v širokopasovna omrežja, ki podpirajo hitri internet; s podpiranjem brezžičnih tehnologij, kot sta 3G in LTE, prek programa za politiko radiofrekvenčnega spektra, [z usklajevanjem uporabe frekvenčnega pasu 470–790 MHz v Uniji](#), da se vzpostavi gigabitna povezljivost za vse glavne spodbujevalce socialno-ekonomskega razvoja<sup>[10]</sup>.

Da bi bili nacionalni regulativni postopki bolj usklajeni, Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) (glej [Uredbo \(ES\) št. 2018/1971](#)<sup>[11]</sup>) skrbi za sodelovanje med nacionalnimi regulatorji in Komisijo ter spodbuja dobro prakso in skupne pristope, hkrati pa preprečuje neusklajeno regulacijo, ki bi lahko povzročila izkrivljanje konkurence na enotnem telekomunikacijskem trgu. Po posodobljeni zakonodaji so nacionalni regulativni organi zadolženi za spodbujanje konkurence pri zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev ter za določitev načel, na katerih temelji njihovo delovanje: neodvisnost, nepristranskost in preglednost ter pravica do pritožbe. Kar zadeva upravljanje spektra, večletni program politike radijskega spektra določa usmeritve in cilje za strateško načrtovanje in usklajevanje radijskega spektra. To zagotavlja delovanje notranjega trga v vseh politikah EU, ki vključujejo uporabo spektra, kot so politika elektronskih komunikacij, politika raziskav, tehnološkega razvoja in vesolja, politika prometa, politika energije in avdiovizualna politika.

## VLOGA EVROPSKEGA PARLAMENTA

Parlament se zavzema za odločno in napredno politiko na področju IKT ter je zelo dejaven pri sprejemanju zakonodajnih aktov na tem področju, da bi se tako povečale koristi za potrošnike in podjetja. Zato na vprašanja IKT nenehno opozarja s samoiniciativnimi poročili, pisnimi in ustnimi vprašanji, študijami<sup>[12]</sup>, delavnicami<sup>[13]</sup>, mnenji in resolucijami ter s pozivi k bolj usklajenim nacionalnim prizadevanjem za razvoj vseevropskih storitev in k podpori EU za področje telekomunikacij.

Parlament je opozoril, da je treba spekter digitalne dividende uporabiti za to, da bi zagotovili širokopasovni dostop za vse državljane EU, ter je poudaril, da so potrebni nadaljnji ukrepi za zagotovitev vsesplošnega in visokohitrostnega širokopasovnega dostopa ter [digitalne pismenosti in kompetenc vseh državljanov in potrošnikov](#)<sup>[14]</sup>. Prav tako je [poudaril pomen varnosti v kibernetnem prostoru](#)<sup>[15]</sup>, da bi potrošnikom in podjetjem zagotovili zanesljivo varstvo zasebnosti in državljanskih svoboščin

---

[9]Platforma je dostopna na: <http://ec.europa.eu/consumers/odr/>, za dodatne informacije glej: [http://ec.europa.eu/consumers/solving\\_consumer\\_disputes/non-judicial\\_redress/adr-odr/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/consumers/solving_consumer_disputes/non-judicial_redress/adr-odr/index_en.htm)

[10]UL L 138, 25.5.2017, str. 131.

[11]UL L 321, 17.12.2018, str. 1.

[12]Možganski trust EP: <http://www.europarl.europa.eu/thinktank/sl/home.html#studies>

[13]Predstavitve: <http://www.europarl.europa.eu/committees/sl/events-hearings.html#documents>

[14]UL C 81 E, 15.3.2011, str. 45.

[15]UL C 332 E, 15.11.2013, str. 22.



v digitalnem okolju. Poleg tega se odločno zavzema za tehnološko nevtralnost, omrežno nevtralnost in internetne svoboščine državljanov EU, pa tudi za ukrepe dostopa do storitev in aplikacij ter njihove uporabe prek telekomunikacijskih omrežij, pri čemer je treba spoštovati temeljne pravice in svoboščine državljanov. s temi ukrepi je treba tudi zagotoviti, da [ponudniki internetnih storitev ne bodo omejevali možnosti uporabnikov, da dostopajo do vsebin in aplikacij in/ali uporabljajo storitve po lastni izbiri](#)<sup>[16]</sup>.

Parlament ta jamstva sistematično utrjuje z zakonodajo. Ima vodilno vlogo pri odpravljanju ovir na enotnem digitalnem trgu in pri posodabljanju telekomunikacijskih pravil EU, da bodo ta prilagojena današnjim digitalno in podatkovno vodenim proizvodom in storitvam, [da bi tako povečali koristi za potrošnike in podjetja](#). Zato je Parlament izboljšal dostop do podatkov in podatkovni prenos za vse, in sicer z določitvijo standardov za omrežno nevtralnost, usklajevanjem uporabe frekvenčnega pasu 470–790 MHz, podpiranjem brezplačne brezžične povezave za vse v mestih in vaseh (shema Wifi4EU), vlaganjem v visokozmogljivo računalništvo in v storitve v oblaku za znanost (evropski oblak za odprto znanost) in z odpravo tarife za gostovanje, kot na primer s pravili o „[gostovanju kot doma](#)“<sup>[17]</sup>. Parlament je začel in zaključil pomembno zakonodajno delo za spodbujanje e-trgovine za potrošnike in podjetja v EU, predvsem za MSP. Primer te zakonodaje sta [Direktiva 2014/61/EU](#) o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti<sup>[18]</sup> in [Uredba \(EU\) št. 910/2014](#) o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu<sup>[19]</sup>, katerih namen je omogočanje elektronskega poslovanja<sup>[20]</sup>. Na podlagi predloga Komisije Parlament podpira posodobitev pravil o avtorskih pravicah in pravil za avdiovizualne medijske storitve EU.

Poleg tega je Parlament uspešno zaključil zakonodajno delo v zvezi z reformo varstva podatkov. aprila 2016 je bila sprejeta [Direktiva \(EU\) 2016/680](#)<sup>[21]</sup>, s katero se zagotavlja učinkovito izvajanje varstva posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov kot njihova temeljna pravica. Poleg tega sta Parlament in Svet sprejela [Uredbo \(EU\) 2016/679](#)<sup>[22]</sup> o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov. Nedavno je Odbor Evropskega parlamenta za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (LIBE) glasoval za pravila o spoštovanju zasebnega življenja in o varstvu osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij, s katerimi bi spodbudili poslovanje<sup>[23]</sup>. Parlament se trenutno ukvarja z obsežnim zakonodajnim delom v zvezi s predlogi, ki naj bi nadgrajevali strategijo za enotni digitalni trg, in z [resolucijo „Aktu za enotni digitalni trg naproti“](#)<sup>[24]</sup>, v katerem obravnava vprašanja, kot so neupravičeno geografsko blokiranje<sup>[25]</sup>, čezmejna dostava paketov<sup>[26]</sup>, čezmejna

---

[16]UL C 153 E, 31.5.2013, str. 128.

[17]UL L 310, 30.10.2015, str. 1.

[18]UL L 155, 23.5.2014, str. 1.

[19]UL L 257, 28.8.2014, str. 73.

[20][COM\(2017\)0228](#) – ne velja več

[21]UL L 119, 4.5.2016, str. 89.

[22]UL L 119, 4.5.2016, str. 1.

[23][COM\(2017\)0010](#).

[24]UL L 11, 12.1.2018, str. 55.

[25][COM\(2016\)0289](#).

[26][COM\(2016\)0285](#).



prenosljivost storitev spletnih vsebin<sup>[27]</sup>, sprememba uredbe o sodelovanju na področju varstva potrošnikov<sup>[28]</sup>, avdiovizualne medijske storitve<sup>[29]</sup>, prosti pretok neosebni podatkov<sup>[30]</sup>, pogodbe o spletni in drugi prodaji blaga na daljavo<sup>[31]</sup> ter pogodbe o dobavi digitalnih vsebin<sup>[32]</sup>. Pred kratkim je sprejel resolucijo o internetni povezljivosti za rast, konkurenčnost in kohezijo: [evropska gigabitna družba in 5G](#)<sup>[33]</sup>, da bi tako spodbudil časovni razpored za uporabo tehnologije 5G in omogočil lažjo povezljivost za potrošnike in podjetja.

Mariusz Maciejewski / Frédéric Gouardères  
05/2019

---

[27]COM (2015)0627.

[28][COM\(2016\)0283](#).

[29]COM(2016)0287.

[30][COM\(2017\)0495](#).

[31]COM(2015)0635.

[32]COM(2015)0634.

[33]UL C 307, 30.8.2018, str. 144.

